

Ossi J Sorapoukama - story

Jokainen meistä aktiivisukeltajista on sukelluksiltaan tuonut pinnalle mitä moninaisempia sukelluslöytöjä. Valtaosa niistä on arvottomia tai ei muutenkaan kiinnostavia. Joskus on pohjasta saattanut löytyä esine, joka vaikkapa kauneudellaan on kiehtonut löytäjää niin paljon, että se on saanut paikan löytäjän kirjahyllyn kulmalla.

Vuonna 1979 tehtiin Savonlinnassa merkillinen sukelluslöytö. Löytäjänä oli seuramme nykyinen puheenjohtaja, Esa. Löytöpaikasta, Kasinonsaaren luoteiskulmasta, löytyi kymmenen metrin syvyydestä metallinen hautaristi, johon oli kiinnitettynä ruostumattomasta teräksestä valmistettu kilpi. Kilvessä on hautamuistomerkin tavanomaiset tiedot vainajasta, vainaja on Ossi J Sorapoukama, syntynyt 17.07.1930 ja kuollut 20.08.1949.

Pinnalle tuotaessa tuo kilpi irtosi rististä ja kulkeutui ajan myötä tukialuksemme, Kavassin ohjaamoon. Siellä se on toiminut vuosikautia tärkeänä työvälineenä, muunmuassa paperipainona, viivoittimena ja myöskin mainiona olutpullon avaajana.

Menneenä kesänä, kesäkuun lopulla Enonkoskella pidetyn Kotkanpää-sukellusleirin juhlahumussa tuli esiin kilpeen liittyviä seikkoja niin paljon, että päätin ottaa selville mikä on tämän kilven tarina.

Kuka sitten oli Ossi J Sorapoukama ? Mitä oli tapahtunut ? Miksi hautamuistomerkki oli järvessä ? Vai oliko kilpi todellinen löydös vai peräti tekaistu ?

Savonlinnan kirkkoherran virastossa, enempää kuin henkikirjoittajan tiedostoissakaan ei ollut minkäänlaisia merkintöjä nimestä Sorapoukama. Lukuisten puhelinsoittojen jälkeen sitten täppäsi. Kotkasta löytyi ainoa tiedossa oleva Sorapoukama – niminen henkilö. Hän on nimeltään Hellin, Ossin yli 80-vuotias sisar, jolla oli tytär myös Kotkassa. Tämän tyttären kautta alkoi kuva Sorapoukamista ja Ossista seljetä.

Siis Ossi oli ollut olemassa ja tuo Esan löydös oli tosi !

Ossin vanhemmat hevostmies Armas ja postinkantaja Lyydia Sorapoukama olivat aikaisemmalta nimeltään Iiman. Liekö tuo nimi viitannut heidän asuinpaikkaansa Iittiin. Heille syntyi kaikkiaan viisi lasta, nimiltään Hellin, Siiri, Viljo, Veikko ja Ossi. Näistä elossaovat vielä mainittu Hellin ja Yhdysvalloissa asuva Siiri.

Ossin lyhyt elämä oli tuolle ajalle ominainen. Hän joutui jo 13- vuotiaana lähtemään työelämään, tehden kaikenlaisia sekatöitä. Lyhyen elämänsä aikana muutti hän asuinpaikkaansa useasti asuen mm. Iitissä, Jaalassa ja viimeisenä Voikkaalla, jossa hänen elämänsä päättyi 19- vuotiaana hukkumalla koskeen.

Ossi haudattiin 05.09.1949 Iitin uuteen hautausmaahan, hautapaikkaan 2.200.3.1, johon tuo Esan löytämä hautaristi pystytettiin.

Kuinka sitten tuo hautaristi joutui Saimaaseen, Savonlinnan Kasinonsaaren rantaveteen ??

Myöhemmin, Ossin vanhempien Armaksen ja Lydian kuoltua, heidät haudattiin samaan hautaan , jossa Ossi jo lepäsi. Kertomansa mukaan, Yhdysvalloissa asuva Siiri-sisar hankki hautaan heille hautakiven, johon myös Ossin nimi hakattiin ja Ossin hautaristi joutui veljensä Veikon haltuun. Veikko, joskus 50-luvulla ajautui työhön Savonlinnaan, Kasinolle vahtimestariksi. Hänelle järjestettiin asunto Kasinonsaaren luoteiskulmassa olleeseen rakennukseen, entiseen Kylpylaitoksen voimistelu- ja hierontataloon. Tuon talon kivijalka on vielä nykyin siellä ja lähellä Esan sukelluspaikkaa.

Loppuosa tästä tarinasta on enemmänkin olettamusta. Veikko on tuonut ristin mukanaan Savonlinnaan ja parin vuoden työjakson jälkeen lähdettyään Savonlinnasta unohti tai jätti tuon ristin asuinrakennukseen. Kun rakennus aikanaan purettiin pois, todennäköisesti siinä vaiheessa joku purkumies löysi tuon ristin ja avasi mahdollisuuden todelliseen sukelluslöytöön, viskaamalla ristin Saimaaseen.

Nyt tämä kilpi on kiinnitetty tähän kivilevyyn ja Ossin Siiri-sisaren toivomuksesta olen päättänyt julistaa tämän levyn seurassamme ikuisesti kiertäväksi kiertopalkinnoksi- nimeltään Ossi J Sorapoukama-palkinto. Tämä on palkinto, jonka kulloinkin seuramme puheenjohtajana toimiva henkilö luovuttaa vuodeksi kerrallaan, myöhemmin laadittavien sääntöjen perusteella sukeltajalle, joka on tehnyt ”vuoden sukelluslöydön”

Palkinto jaetaan tänä iltana ensimmäisen kerran. Saanko pyytää sinua Esa, koko tämän prosessin käynnistäjänä noutamaan Ossi J Sorapoukama-palkinnon ja säilyttämään sen vuoden 2002 ajan.

Seppo Parviainen (tarina esitettiin ensimmäisen kerran 20.09.2002, seuramme 30-vuotisjuhlassa)

Ossi J Sorapoukama – palkinto

Vuoden sukelluslöytö palkinnon säännöt

- 1. Palkinto on vuosittain jaettava, ikuisesti kiertävä kiertopalkinto.**
- 2. Palkinto myönnetään vuodeksi kerrallaan Savonlinnan Urheilusukeltajat r.y.:n jäsenelle, joka sukeltaessaan tai sukellustoimintaan liittyvässä tilanteessa on tehnyt historiallisen tai kulttuuriimme liittyvän tai henkilölle itselleen tai seuran imagolle merkittävän löydön.**
- 3. Palkinnon saaja voi olla myös yhdessä sukeltava pari tai ryhmä, joka keskuudessaan päättää palkinnon sijaintipaikasta tai sen haltijasta.**
- 4. Palkinto jaetaan seuran syyskokouksessa, joka jäsenistön ehdotuksesta ratkaisee palkinnon saajan. Jos palkinnon saajaksi esitetään useampia ehdokkaita, saaja ratkaistaan äänestämällä.**
- 5. Palkinnon saaja on velvollinen hankkimaan palkintoon kilven, josta ilmenee saajan nimi ja myöntämisvuosi**